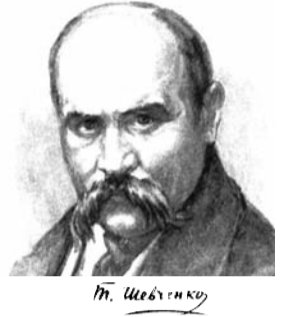

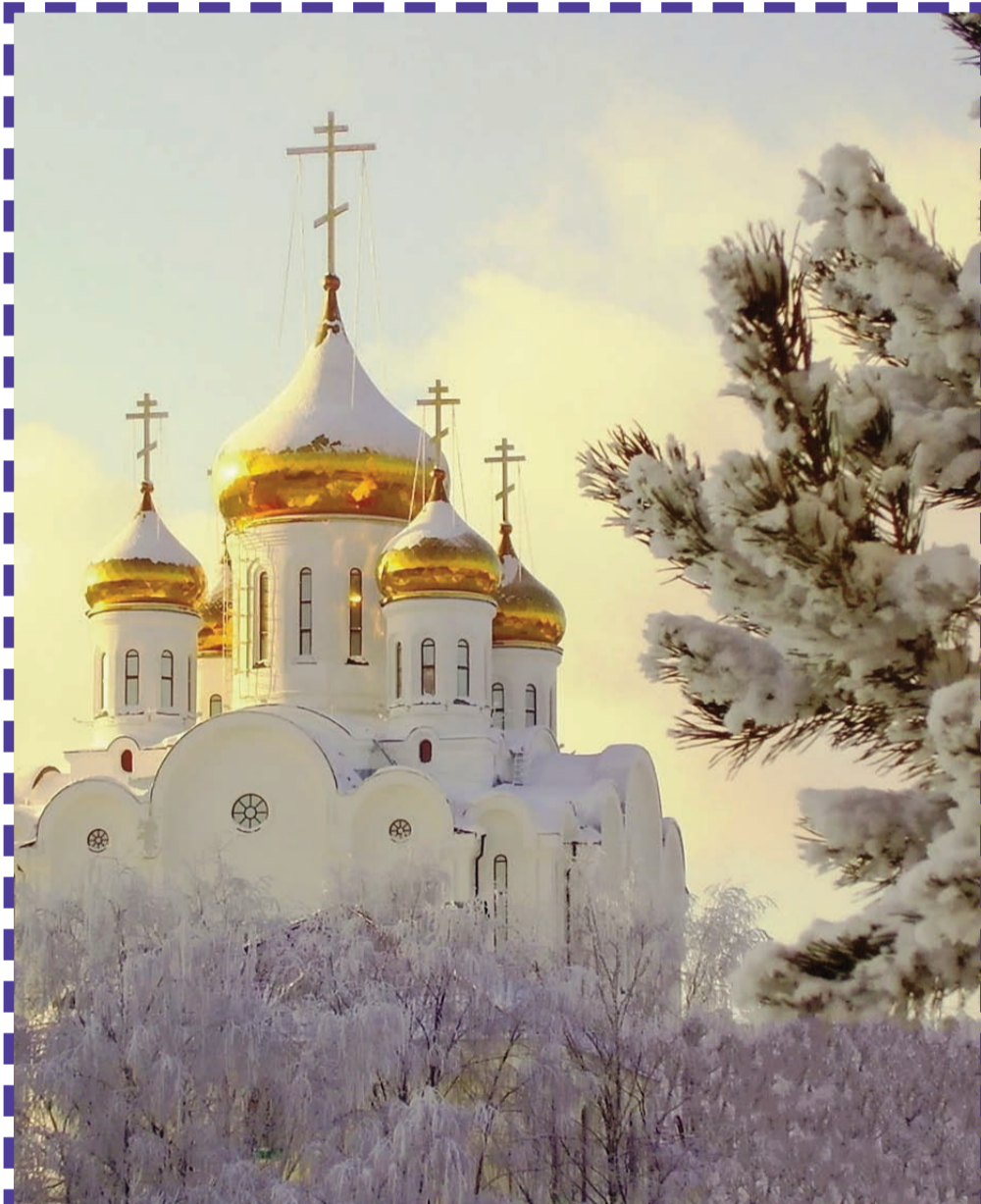
ВІЛЬНЕ СЛОВО

XXIV-ий РІК НОВОГО ВИДАННЯ /Н-р 23-24/грудень 2013 р./ ГАЗЕТА ЗАСНОВАНА 1949 р.

Культурно-просвітницький часопис Союзу українців Румунії

**Дорогі брати і сестри
українці!**

Від усієї душі зичу Вам великого
щастя, міцного здоров'я та вірних і
ширих друзів поруч, добробуту й злагоди
у Ваших родинах, тепла і затишку у
Ваших оселях!

Нехай прийдешній Новий рік виправдає
всі Ваші добрі надії та прагнення!

Христос рождається!
Славимо Його!
З Новим 2014 роком Вас!

Голова Союзу українців Румунії
Степан БУЧУТА

У номері:

- *Ст. Бучута – по Сігетському радіо!* ▶ стор. 2
- *Гура-Гумор – 150-річчя О. Кобилянської* ▶ стор. 3
- *Свято в місті Клуж-Напока* ▶ стор. 4
- *Делегація УВКР в Марамуреші* ▶ стор. 5
- *Чернівецькі гастролі в м. Сіреті* ▶ стор. 6
- *Дороги синів села Негостини* ▶ стор. 7
- *«За осінню ганяється зима...»* ▶ стор. 8
- *Бухарестська Ольга Кобилянська* ▶ стор. 9
- *Три наші культурні події* ▶ стор. 10
- *Тіміський культурний захід* ▶ стор. 11
- *Оксані Забужко – премія Angelus* ▶ стор. 12
- *Різдво – за сімейною традицією* ▶ стор. 13
- *«Свято! Сніг! Зима! Різдво!»* ▶ стор. 14
- *180-річчя з дня нар. Марка Вовчка* ▶ стор. 15
- *95 років з Національного дня Румунії!* ▶ стор. 16

П'ЯТЬ НЕДІЛЬ ПІДРЯД КУЛЬТУРНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ НА МАРАМОРОЩИНІ

Після культурних подій, організованих СУР – філією Марамориш, – у Красному, Вишавській Долині, Реметах, прийшов ряд і Верхній Рівні. Тема: «Історія, традиції, ноша і культура українців Марамориша».

У неділю, 17 листопада 2013, до села

танцями «Соколята», тараф, акордеоніст М. Грижак і народна співачка Г. Романюк із народними ронянськими піснями. Ронянські студенти з м. Клужу представили уривок з однієї української п'єси (одні із них члени хору «Ронянські голоси»). У продовженні була представлена жіноча і чоловіча ноша села Ремети – голова організації СУР В. Пасинчук, і Луга над Тисою – голова місцевої організації письменниця М. Чубіка. Між тим виступали артистичні формації, одягнені кожна у народній ноші свого села. Похвально є те, що у цих гуртках бере участь молодь і учні, які продовжують культуру своїх сіл.

Якщо у хорі «Ронянські голоси» є старші члени і молодь, у хорі «Полянка» – старші, вокальна група жінок «Барвінок», вокальна група чоловіків із Луга над Тисою (старші люди), то у вокальній групі «Руська» – молодь, а вокальні групи «Краснянка» з

прибули делегації зі всіх українських місцевостей. Був присутній, як завжди, Степан Бучута, голова СУР, Мирослав Петрецький, перший заступник голови СУР і голова філії Мараморощини, голови сільських організацій СУР, священник Юрій Албічук та Іван Рускован, заступник голови села. Відкрив захід проф. Елек Опрішан, голова СУР – Верхня Рівна. Опісля узяли слово запрошені гості.

Почалась програма Верхньої Рівни. Коротко була представлена історія села, де на тему культури с. Верхня Рівна говорила заступник голови жіночої організації СУР, під-

писуюча цих рядків, яка вручила Грамоти українським письменницям і публіцистам Марамориша та двом письменникам із с. Верхньої Рівни (про це поширено напишу в іншій статті).

Проф. Е. Опрішан представив традиції села, а проф. М. Опрішан описала народну ношу ронянських жінок і чоловіків!

У продовженні виступив хор «Ронянські голоси» у чудових локальних костюмах. Також із Рівної виступили з

Красного, «Веселка» з Бистрого, «Кривлянка» з Кривого складаються з учнів. Це дає нам надію на тривалість цих гуртків.

На жаль, у нас мало танців. Цього літа я бачила танцювальну групу «Соколята» із Верхньої Рівни під проводом проф. Джети Петрецької. Це можливі наслідувачі ансамблю «Соколи», які останнім разом виступали у Сігішоарі (цього літа), а потім, більшість із них студенти, розійшлися на студії (навіть і за кордон). Закінчила спектакль вокально-інструментальна група «Червона калина» – соло М. Петрецький. Голова СУР Степан Бучута подякував організаторам і артистичним гурткам за успішну діяльність і запросив усіх на спектакль із України на 24 листопада 2013 р. у Сігеті.

ВИСТУП ГОЛОВИ СУР СТЕПАНА БУЧУТИ ПО СІГЕТСЬКОМУ РАДІО

ДОРОГІ НАШІ СЛУХАЧІ!

В місяці грудні мають відбутися такі події:

– Свято Миколая в українців за новим стилем – 6 грудня, а 19 грудня – для українців Мараморощини та Банату, які проводять

Свято Миколая 19 грудня за старим стилем. Подарунки для дітей, які вивчають українську мову в шкільних закладах, забезпечує Союз українців Румунії.

– В Бухаресті і в головних містах, де проживають українці, будемо відзначати «День національних меншин» – 18 грудня.

– В Тімішоарі, Карансебеші, Сучаві і Тульчі проходять фестивалі українських колядок та зимових обрядів. Кінчаємо 2013 рік з святкуванням Нового 2014 року.

На Многая і Благая літ всім українцям!

І справді, була ще одна неділя українства у Марамориші. У Сігеті, у залі ім. Енеску, відбувся винятковий концерт соліста Львівської Філармонії – Олександра Божика, водночас інструментиста, скрипаля і композитора. Разом виступала на фортепіано його дружина Юлія Божик і солістка Оксана Муха. Їх музика була справді божественна. Зал був переповнений українцями з усіх українських місцевостей, яким Союз забезпечив тран-

спорт. Окрім бурхливих оплесків, публіка висловила подяку надзвичайним митцям української музики. Висловили подяку, зокрема, голова СУР Ст. Бучута і голова філії СУР – Марамориш М. Петрецький. Дякуємо і ми за такий славний подарунок!

Текст і фото
Іляни ДАН

Урочисті заходи з нагоди відзначення 150 років від дня народження Ольги Кобилянської

27 листопада 2013 року в місті Гура Гуморулуй відбулася святкова подія з нагоди відзначення 150-ї річниці від дня народження Ольги Кобилянської.

Письменниця народилася в м. Гура Гуморулуй 27 листопада 1863 року і була похована в Чернівцях, 21 березня 1942 р.

В місті Гура Гуморулуй, в центральному парку міста, перед пам'ятником письменниці були споруджені „Ворота українсько-румунської дружби”. Тут почалися урочистості з нагоди відзначення 150-ї річниці від дня народження Ольги Кобилянської. Отець Микола Ніколаїшин із с. Качіка провів панахиду на святі Ольги Кобилянської зі своїм релігійним хором.

Цього року до Гура Гуморулуй прибули на свято представники Генконсульства України в Сучаві на чолі з Генеральним Консулом України в Сучаві, гості з України, з Чернівців, представники Чернівецької обласної держадміністрації, голова повітової ради Сучавського повіту, префект Сучавського повіту, мер міста Гура-Гуморулуй, представники Міністерства культури, представники центрального проводу Союзу українців Румунії, члени Сучавського комітету СУР, директор Ботошанського театру імені Міхая Емінеску, представники книгарні БукРек з Чернівців та інші.

Після урочистого відкриття та покладання квітів до погруддя пам'ятника гості та глядачі перейшли до будинку культури м. Гура Гуморулуй, де Генеральний Консул України в Сучаві Василь Боєчко та голова Сучавської філії СУР Бореслав Петрашук, продовжили урочистості.

Від Центрального проводу СУР брали участь Ярослав Колотило – голова організації Бухаресту СУР, перший заступник голови СУР та голова філії Марамуреш Мирослав Петрецький та економічний радник СУР Микола-Мирослав Петрецький.

Оскільки делегація Всесвітньої Координаційної Ради Українців, на чолі з головою Михайлом Ратушним, відвідувала українців повіту Марамуреш, голова Союзу українців Румунії Степан Бучута не зміг бути присутнім на святі, але передав радником СУР Миколаю-Мирославом Петрецьким наступне вітання:

«Вельмишановний пане Василю Боєчку, генеральний консуле України в Сучаві,

Шановні представники повітової та місцевої влади,

Шановні представники Союзу українців Румунії,

Шановні члени комітету Сучавської філії СУР,

Шановні учасники!

Сьогодні маємо честь разом спостерігати за одним з найважливіших культурних заходів, організованих Союзом українців Румунії, присвячених святкуванню 150-річчя з дня народження української письменниці Ольги Кобилянської в місті Гура Гуморулуй.

Народилася Ольга Кобилянська 27 листопада 1863р. у містечку Гура-Гуморулуй в Південній Буковині в багатодітній сім'ї дрібного урядовця. З дитячих років вона знала не тільки українську, а й польську та німецьку мови, якими говорили в її родині.

Бюст О. Кобилянської в Гура-Гуморі

Дитинство й юність майбутньої письменниці минули в містечках Гура-Гуморулуй, Сучава, Кимпулунг. Пізніше вона жила в с. Димка, а з 1891р. — у Чернівцях.

Обставинами життя і творчістю Кобилянська глибоко вросла в буковинський ґрунт. Разом з тим вона ніколи не замикалася у вузьких етнографічних рамках і охоплювала зором усю Україну. Кращі твори письменниці вийшли у перекладах багатьма мовами, зокрема слов'янськими, відіграла й відіграє важливу роль у міжслов'янських літературних контактах, піднімаючи міжнародний престиж українського художнього слова.

Кобилянська називала свої твори краплями власної крові. Вони поставали з особистих почуттів і переживань. Її творчість, наснажена любов'ю і добром, продовжує й сьогодні не тільки хвилювати, а й навчати, виховувати кожного з нас.

Ольгу Кобилянську називали гірською орлицею за горде серце, пишною трояндою в саду української літератури – за яскраву метафоричність художнього бачення. Сама ж письменниця називала себе скромно і просто – «робітницею свого народу», бо понад 55 років свого життя віддала літературі.

У цьому контексті я хотів би підкреслити постійну турботу нашого Союзу у організуванні великих культурних і мистецьких заходів з міжнародною участю, які дають нам можливість обмінюватися ідеями про збереження української культури та спілкуванні в цьому великому культурному просторі, якого нам пропонує Румунія.

Отже, з нагоди відзначення 150-річчя з дня народження Ольги Кобилянської, цього року Союз українців Румунії разом із Ботошанським Театром, імені Міхая Емінеску, представив в Ботошанському, Сучавському повітах та в Бухаресті театральну п'єсу „Царівна”, написану драматургом Василем Довгим і перекладену на румунську мову українським письменником Іваном Кідещук, таким чином підтримуючи традиції і мову, невід'ємну частину національної культурної спадщини українців.

Наприкінці мого слова хочу поздоровити Генеральне Консульство України в Сучаві, Сучавський Комітет Союзу українців Румунії, Мерію міста Гура Гуморулуй та всіх присутніх за збереження української культури та українських традицій і побажати організаторам, учасникам та глядачам успішно провести цей прекрасний і головний захід для всіх українців Румунії.

З повагою,

Голова Союзу українців Румунії
Степан БУЧУТА

Після промов гостей Генеральний Консул України в Сучаві Василь Боєчко нагородив дипломами представників Союзу українців Румунії за збереження української культури.

Свято продовжилося п'єсою «Царівна», представленою Ботошанським театром, імені Міхая Емінеску, написаною драматургом Василем Довгим і перекладеною на румунську мову Іваном Кідещук. П'єса «Царівна» була представлена в Ботошанському та Сучавському повітах і в столиці Румунії Бухаресті завдяки фінансовій підтримці Союзу українців Румунії.

Наприкінці відбулося прийняття організоване Генеральним консульством України в Сучаві.

Микола-Мирослав ПЕТРЕЦЬКИЙ

Свято Ольги Кобилянської в м. Клуж-Напока

За нагоди виповнення 150-річчя від дня народження відомої української письменниці Ольги Кобилянської українська громада Клужської філії Союзу українців Румунії зібралася наприкінці листопада у Філологічному факультеті Клужського університету ім. Бабеша-Бойоя, щоб відати данину її творчому таланту та ознайомити з цією письменницею-новаторкою румунських учасників заходу: студентів-румунів українського відділення, колег кафедри слов'янських мов та прихильників української культури.

Не можна було розглядати особливості творчості Ольги Кобилянської без розгляду її життєвого шляху, адже життя і творчість видатної майстрині слова були тісно переплетені. Тож присутні послушали доповіді про життя і творчість Ольги Кобилянської, про її приєднання до феміністичного руху та великий літературний внесок у творення нового образу жінки - інтелектуальної, самодостатньої особистості, адже їй одній з перших письменниць-жінок 19 ст. вдалося асимілювати феміністичну ідею через власну творчість у літературний процес. Дуже цікавим був виступ лектора-доктора Михаєли Гербіль, яка представила для багатьох невідому інформацію про письменницю з її автобіографії, а пані Мотря Крамар, член Клужської філії СУР, розповіла про дружбу Ольги Кобилянської з іншою відомою українською письменницею-одномисницею Лесею Українкою. А ще Мотря Крамар представила увазі публіки стару фотографію 80-літньої давності, розповівши про зустріч в Чернівцях її батька Євгена Оленчука з Ольгою Кобилянською, який разом з українським хором дав концерт на честь письменниці з нагоди її 70-ліття.

Захід завершився переглядом уривків з фільмів, створених на основі творів письменниці.

Знаючи, що на українському відділенні Клужського філологічного факультету вчать як українці, так і румуни, я запитала лектора-доктора Михаєлу Гербіль, яким чином їй вдається ознайомити з життям та творчістю українських письменників усіх її студентів. Виявилось, що це не проста робота, адже рівень студентів, і тут маємо на увазі в першу чергу розуміння української мови, досить різний. Тож викладання програмного матеріалу ведеться, практично, на двох рівнях: підвищеному для вихідців з українських родин та початковому для студентів-румунів. Про Ольгу Кобилянську та її творчість студенти вивчають на другому курсі, але наявність українського тексту не є достатньою. Тож я запитала Михаєлу Гербіль про те, чи існують переклади бібліографічних даних про Ольгу Кобилянську та наявність її творів на румунській мові: «Я знаю, що декілька оповідань, якщо не помиляюся – і роман

«Земля», перекладені румунською мовою. На жаль, в нашій бібліотеці творчості Кобилянської, перекладеної на румунську мову, немає».

Тож початківці вивчають перекладену викладачем біографію та невеличкі переклади уривків з її творів, а від

Учасники свята

Унів. проф. д-р Іван Арделіян (справа)
і лектор д-р Іван Гербіль

Хор Є. Оленчука на честь Ольги Кобилянської 80-річної давності

студентів-українців вимагається вивчення творів Кобилянської українською мовою: вони ознайомлюються з творами «Земля», «Царівна» та «Людина».

Як я вже згадувала, заходи Союзу Українців Румунії відвідує дуже різноманітна публіка, проте найчисельнішою є, природно, присутність членів української громади, склад якої від заходу до заходу майже не змінюється. Я запитала одну з новіших

членів СУР Ольгу Сенишин, яким їй видався захід, присвячений Ользі Кобилянській, та наскільки актуальною й цікавою є головна тема, порушена Ольгою Кобилянською, – тема жінки, яка бореться за свої права і шукає свого жіночого щастя поруч з чоловіком, який її зрозуміє: «Перше враження – це враження про жіночу долю і життя жінки в суспільстві, яке воно було колись і яке воно є зараз, і наскільки воно подібне, не дивлячись на те, що різниця, скажімо, 100-200 років. Колись вважалося, що жіноча доля – це гарно одружитися, створити сім'ю і за нею доглядати.

Прошло багато років, але можна знайти багато прикладів, коли, може, мимоволі скажуть: «От не вдалося в неї життя, тому що вона не одружилася, або не втримала чоловіка» – це все залишки того колишнього життя. Тепер ми можемо собі уявити, що було 200 років тому. Зараз емансипація жінки практично на одному рівні з чоловіком, а як тоді було важко Кобилянській не тільки розказувати про те, що жінка має якісь права, що вона може бути освіченою, а взагалі так і жити по тих принципах. Вона ніколи своїх принципів не зрадила, вона каже, що молодією була занадто романтичною, але, практично, вона цей романтизм дотримала до кінця свого життя, вона так і не змогла знайти своєї пари, це її трагедія як жінки. Може, більшість жінок теж не знайшли ідеальної пари, але вони одружувалися, створювали сім'ї і продовжували жити, а Кобилянська не змогла, вона хотіла бути такою, як хотіла бути, і ніяких компромісів інших вона зробити не змогла. Я думаю, їй було тяжко не тільки як особі, яка це розуміла, а їй було тяжко й тому, що її ніхто не підтримував, або підтримували лише близькі подруги і знайомі, а решта людей її осуджували».

Дивлячись «свіжим» оком на діяльність СУР та проведені ним заходи, я запитала Ольгу Сенишин, чим вражають її ці заходи:

«Саме тим, що сюди приходять дуже багато молодих людей, скажімо, половина з присутніх це молодь, це студенти. Вони приходять зі своїми рефератами, своїми працями, вони їх презентують. Але після урочистої частини цей посередочок молоді збирається і живе своїм життям, він переповнює весь зал своїм життям. Це завжди сміх, жарти, це співи української пісні, і це створює таку неповторну атмосферу, чи ми ще можемо десь колись знайти. Я думаю, що вона показує нам всім не тільки, що ми є однією сім'єю як українці, що ми взагалі є однією сім'єю як люди, і коли ми збираємось, коли в нас є просте бажання зрозуміти один одного – як це може бути гарно! Вони сюди приходять, не завжди думаючи про те, що вони є майбутніми носіями нашої української культури, але вони сюди приходять і показують, що вони ними є, при всьому тому, що живуть вони в Румунії, залишаючись українцями».

Людмила ДОРОШ

ДЕЛЕГАЦІЯ УКРАЇНСЬКОЇ ВСЕСВІТНЬОЇ КООРДИНАЦІЙНОЇ РАДИ ВІДВІДАЛА УКРАЇНЦІВ МАРАМОРОЩИНИ

Повідомляю наших українців, що нас відвідала делегація Української Всесвітньої Координаційної Ради із Києва на чолі з її головою п. Михайлом Ратушним. В складі делегації було 8 членів, між якими Олександр Божик і Оксана Муха – артисти зі Львова, які представили в Сігеті надзвичайну програму.

Делегація хотіла ознайомитися з ситуацією у нашій країні в ділянці забезпечення потреб української національної меншини, а також зустрітися з

Після зустрічі з членами української громади в Сігеті учасники делегації, разом із представниками СУР, відвідали Український лицей ім. Тараса Шевченка, де їх зустріли директор Касіян Піцура і педкадри, викладачі української мови на чолі із завідуючою кафедри Емілією Кодря. З цієї нагоди голова Української Всесвітньої Координаційної Ради Михайло Ратушний ознайомив учасників про внесення змін до «Умов прийому до вищих навчальних закладів України у 2014 році». Пан Ратушний сказав, що запропоновано

Міністерству Освіти і Науки України у розділі ХХ «особливості прийому та навчання закордонних українців, іноземців та осіб без громадянства у вищих навчальних закладах України». Голова Михайло Ратушний відповів на різні запитання, поставлені педкадрами і ознайомив присутніх із членами української делегації, між якими і члени Президії УВКР Євгена Гірника.

Справа – співачка Оксана Муха

українською громадою в місцях масового проживання, провести наради з активом Союзу українців Румунії, відвідати деякі школи та мала наради з представниками влади, що опікуються питаннями національних меншин.

В неділю 24 листопада в залі ім. Джеордже Енеску, Музичної школи у Сігеті, відбувся надзвичайний Концерт в присутності понад 400 глядачів. В Концерті взяли участь музичний віртуоз Олександр Божик з дружиною Юлією разом із переможницею конкурсу України ім. Квітки Цісик співачкою Оксаною Мухою і їх куратором концертної діяльності Богданом Звіром.

В понеділок, 25 листопада, делегація Української Всесвітньої Координаційної Ради відвідала приміщення Марамороської філії Союзу українців Румунії в м. Сігеті, де їх зустрів голова Союзу українців Румунії Степан Бучута, перші заступники голови СУР Мирослав Петрецький і Михайло Мачока, а також були присутні голови місцевих організацій з Красного, Верхньої Рівни, Кривого, Луга, Реміт, Вишави та інші члени місцевих організацій, також одні із директорів шкіл, серед них Марія Штефан, і радник Міністерства Виховання Румунії Ельвіра Кодря.

В приміщенні Марамороської філії СУР була відзначена 80-та річниця вшанування пам'яті жертв Голодомору-геноциду 1932-1933 років в Україні.

Цілий час знімали захід для регіонального телебачення Тернополя Ольга і Роман Савуляки.

З лицю українська делегація в супроводі керівників СУР та радника СУР Миколи Мирослава Петрецького відвідали Мерію міста Сігету Мармацієй, де гостей прийняв віцепримар Горя Скубле з представниками масмедіа.

Після обіду в понеділок гості з України були відправлені до столиці Повіту Марамуреш – Бая Мареш – де були прийняті префектом Антоном Рогіяном. Префект (губернатор) ознайомив українців з головними проблемами, з якими займається повітова держадміністрація і представив їм проекти про побудову нового торговельного мосту між Румунією і Україною через ріку Тису між місцевостями Сігету Мармацієй та Білою Церквою Рахівського району

Виступ О. Божика

Закарпатської області. Голова УВКР подякував за таке тепле прийняття не тільки в Префектурі, а і протягом всіх днів перебування на території Марамороського повіту, і запевнив, що буде підтримувати на рівні Української Всесвітньої Координаційної Ради і при Уряді всі вимоги, висловлені учасниками цієї зустрічі.

Делегація з України відправилася із Бая Мареш до кордону в Галмеу – Дяково до України.

Степан БУЧУТА,
голова СУР

Бухарест 04.12.2013

Чернівецький музично-драматичний театр ім. Ольги Кобилянської гостював у місті Сіреті

Місяць листопад 2013, коли сповнилося 150-річчя від дня народження Ольги Кобилянської (27 листопада 1863р. в Гура-Гуморулуй), класика української літератури, як ніколи, був насичений культурними подіями, приуроченими великій європейській письменниці, обдаровувавши, зокрема, цінителів її літератури двома театральними виставами та новими книгами: «Царівна – Prințesa» – двомовна українсько-румунська п'єса (в моїм перекладі) Василя Довгого, драматизація за мотивами однойменної повісті Ольги Кобилянської та вистава театру ім. Михая Емінеску в Ботошанах і турне по Сучавському повіту та Бухаресту із п'єсою «Prințesa» і вистава «Ілюзії вальсу» Чернівецького театру ім. Ольги Кобилянської, що представилась в м. Сіреті на утіху всіх глядачів, закоханих в український музично-драматичний театр.

Також видано в Чернівецькому В-тві Букрек перший із десяти томів книги «Твори» (I), приготований колективом Чернівецького університету ім. Юрія Федьковича, очолений професором д-ром В. Антофійчуком та двомовна книга п'єси «Царівна - Prințesa» Василя Довгого (в перекладі підписувача цих рядків) за мотивами однойменної повісті Ольги Кобилянської і ін. які служитимуть і нашим читачам із Буковини та цілої Румунії.

Цікаво, що глядачі Сучавського повіту і навіть Бухаресту мали нагоду вперше познайомитись румунською мовою із Царівною/Принцесою української літератури Ольгою Кобилянською, з її новітніми ідеями для свого часу (кінець XIX-ого століття) по емансипації жінки в Австро-Угорській Імперії, але й її месажем любові до ближнього, без якої неможливо сповнити життєвий та професійний ідеал (кохання і письменницький), бо тільки з любові народжується любов до людей та літератури.

«Царівна - Prințesa» була представлена в Сіреті, Радівцях, Сучаві, Гура-Гуморі та в Бухаресті і, певне, глядачі закохались в принцесу любові О. Кобилянську.

Жителям м. Сірет пощастило побачити і виставу Чернівецького театру Ольги Кобилянської (29.XI.2013), познайомитися з ісценізацією іншого твору – «Ілюзії вальсу» – мелодрамою, побудованою засл. арт. України, режисером Людмилою Скрипка на поетично-філософським тексті «Valse melancolique», що представляє три долі інтелектуалів-жінок Ганнусі, Мартухи та Софії, тобто малярки, майбутньої учительки та артистки, закоханої в музику. Перші двоє дівчат жили спокійно, вільно на квартирі «по душі». Малярка готувала Корреджіо «Віроломна», щоб продати й поїхати в Італію на удосконалення, а майбутня вчителька готувала «матуру» - атестат зрілості, і обоє заслужили високої поваги у своїх професорів, що любили їх по-батьківськи. Щоб видержати фінансово на квартирі, приймають у свою компанію красуню Софію з фортепіаном, закохану в

музику, зокрема в Шопена, бо готувалася на конкурс для бурси у Відень, виконуючи надзвичайно свою композицію «Valse melancolique». Софія своєю красою і ніжністю вплинула настільки на своїх подружок, що вони допомагали їй і любили, як «мінливе море», що всіх «приковує» фізичною красою, душевною і, зокрема, її чудовою музикою, коли вона перекидалася прямо в інструмент музики.

У Софію закохується сам професор Чорнай і навіть прекрасний кавалер-німець Йоганнес, але вона, що пізнала зрадливу любов, відмовлялась жити вільною, закоханою тільки в музику, не так, як дівчата-подружки, що мріяли закохатись і навіть стати матерями, бо добре знали вони, як любов цвіте й розростає. Тільки доля вдарить Софію на першому конкурсі і бурсу виграє інша особа, а професор, закоханий в її красу, обіцяє на свій кошт держати кохану у Відні, тільки щоб в кінці не забула його любов і повагу та жила з

мають ідеалів і не поважають великі таланти, а живуть собі і розважаються, гуляють і танцюють, зневажаючи мистецтво та його митців. Тому перспектива, яку висвітлює режисер Софією II і Софією III, вважається зрозумілою і жданою, бо подружки Софії розростуться любов'ю і стануть матерями, а дівчинка малярки зможе закохатися і в музику.

Ілюзії вальсу, чарівного прекрасного вальсу красуні Софії, довелись справжніми для професора Чорнай та німця Йоганнеса Шварца (імена обох мужчин, обраних режисером, означають те саме – чорні, – як і їхня любов, підкуплена грішми та силою), і для самої Софії таки, бо їй не вдалося, через зрадливість і несправедливість, ні кохати, ні виграти бурсу до Відня, ні жити спокійно, як справжня, велика артистка, те, що вдається звичайним людям: Катерині – наймищці, що наводить чистоту, малярці Ганнусі та учительці Мартусі, що розцвітуть любов'ю і стануть матерями.

Сірет – актори Ботошанського театру ім. Михая Емінеску в турне

ним, пропозиція, з якою чесна дівчина не погоджується і працюватиме далі наполегливо, переживаючи красу музики, хоч після смерті матері щастя ще більше відступило від неї, а професор і красивий німець не давали спокою, бо кожний бажав ласки красуні: перший закупити грішми, а другий красою розваги, танців і навіть силою австрійця, якому належала б українка, якщо в тексті Ольги Кобилянської героїня, виснажена фізично і душевно, помирає під вбивчою струною фортепіана, коли виконує із запалом свою сумтну-пресмутну композицію. У версії українського режисера конфлікт переноситься в ширшому сенсі на сторону закоханих суперників (поза зміст тексту!), що воюють між собою, боротьба, в якій професор відступає, а кавалер, хоч буде поличкований бідлашною дівчиною, що хотіла звільнитися, потягне її силоміць в танець зі своїми масками, що прибули на маскарад в її день народження перед Різдвом, і вона помре знесилена, вбита несправедливим суспільством.

Мелодрама, в якій музика і танці балетмейстрів відігравали велику роль, відкриває і критикує суворо людей, що не

Головну роль талановитої українки надзвичайно виконала актриса Тімку Маріна, що закінчила інститут в Тиргу-Муреші (Румунія), Ганну-Главко Валя, Мартуху – Анну Моргунову, професора – Андроніка Ігора та кавалера Йоганнеса – Барановського Віктора, акторів, які залишили прекрасне враження глядачам, що довго дякували безперервними оплесками за їхні гастролі, музику й танці.

Організатори з боку Генерального Консульства України в Сучаві та Мерії Сірет в особі його Експеленції Василя Бочка та, відповідно, інженера Адріана Попою, подали акторам квіти, подякували за дружні стосунки між Україною та Румунією та за вшанування пам'яті класика української літератури Ольги Кобилянської і запросили їх приїжджати з новими гастролями на Південну Буковину.

Сусідніх гостей України (по-буковинськи) було запрошено на дружню розмову й вечерю, де всі раділи братній зустрічі, обмінам вражень, розвагою...

Дороги СИНІВ НЕГОСТИНИ

не ведуть лише до рідного села...

Зустріч Синів Негостини знайшла відгук у серцях всіх негостинців — і постійних його мешканців, і тих, котрі через певні об'єктивні чи особисті причини, живуть далеко від свого рідного села. Під керівництвом місцевої організації СУР та його Сучавської філії, які вже віддавна задумували (ще за бувшого „головування” буковинських сурівців) відсвяткувати „представників честі й гордості села Негостини”, як назвали їх, сільських Синів, організатори. Свято відбулося в день 17 листопада ц.р. в Домі Культури, відомім, мабуть, цілому світові своїм погруддям Тараса Шевченка, що очолює, по-воєводарськи, вхід у його просторі приміщення. Ще кілька днів до цієї значної події почалися деякі культурні „рухи” в повіті Сучава. Однак не всі прямували до Негостини. Мене, наприклад, «сперла» Сучава, хоч майже вже два тижні тому назад дізнався був (та не від організаторів, а від бувшого лицейного колеги Івана Фрасинюка з Ботошан) про наміри негостинців, на чолі з паном професором та письменником-фольклористом Іваном Кідешуком, зібрати, в певний день синів нашого села „за тим же рідним столом” і відсвяткувати їх з пошаною. Навіть приготувався представити на зустрічі віршик-сюрприз — про мої „емоції” в зв'язку із здібанням і з... відкриттям рідного села. Але не вдалося прочитати його там, бо... не вийшов, як я бажав, з самого початку — щось подібне до Павла Грабовського, про його повернення із чужини : „... Ось і хата! З криком неня // Біжить обнімати // І забув я в ту хвилину // Все, що мав сказати...”. Не стало часу для цього, тому, гадаю, здалося б хоч зараз, випустити його в світ для всіх людей, а не тільки для негостинців, як то мало статися, згідно з попереднім моїм програмуванням, якого, на жаль, не було можливості дотриматися:

*Як почув я про цю днину,
Стурбувався (слово честі !):
Де ж зайти у Негостину,
По котрому ж... „Перехресті”?*

*Збірку взяв свою, двомовну,
(Щоб знайти в ній допомогу !)
— Роздоріжжями преповну.—
Та в ній — балківські... дороги.*

*Де ж ті від односельчан?—
Це ж не важко угадати,*

*Як... ти, Павле, в балківчан,
Бігав Щастя відшукати !..*

Прочитав, після привітання (із дуже частими перервами, незграбно маніпулюючи мікрофоном, який, через це, немов

„загикувався” для моїх слухачів), тільки поезію „Веління” in memoіam Дмитрові Куяві, моєму бувшому викладачеві фізики в сільській школі, одному із найталановитіших діячів української культури в Негостині, яка в день зустрічі своїх синів не забула його спом'янути ні в православній, збудованій ще в 1798 році церкві, ні в

культурному будинку. Вітали й читали, крім мене, Михайло Волощук, Євсебій Фрасинюк, Віктор Козарюк, Іван Кідешук, чернівецький композитор Андрій Плішка, разом із представниками керівництва СУР Михайлом Трайстою, Віктором Григорчуком та з Михайлом Михайлюком. Перед нашими виступами, як і після них, чарували глядачів і синів рідного села негостинські співаки і танцюристи, а на урочистій вечері — талановиті кухарки Негостини, особливо пісними стравами.

Відбулися, одночасно, продуктивні дебати між учасниками на різноманітні теми важливого значення для культурного і соціально-економічного розвитку української нацменшини Румунії. Вони почалися ще напередодні зустрічі негостинських синів у

Сучаві, де нове керівництво буковинських сурівців, очолюване паном інженером Борисом Петрашук, організувало Святу панахиду і літературний „круглий стіл” на спомин бувших сучавських українських письменників Івана Лукана, Корнелія Регуша та Івана Негрюка. Нинішній Голова Сучавської філії провадив розмову, не дуже „круглі” (повні ж „гострих кутів” критики і різних пропозицій), в котрих брали участь, між іншими, Аспазія Регуш-Сесерман, Михайло Михайлюк, Іван Кідешук, Павло Шовкалюк, Михайло Трайста, Василь Довгий (автор драматизування повісті Ольги Кобилянської „Принцеса” — того ж дня представлена

в Сереті Ботошанським театром в нерекладі на румунську мову Івана Кідешука), студенти - українці Сучавського університету тощо. А їх висновком благородним стала необхідність: а) розгортати активну діяльність філії СУР в трьох головних напрямках (створення культурного центру для українського населення Буковини; школа; церква); б) розповсюдити українську книжку по сільських, шкільних та університетських бібліотеках, особливо написану нашими письменниками і в) видати якнайкоріше українсько-румунський словник, який незабаром сповнить п'ятилітку в... шухляді видатного доктора лінгвістичних наук, бувшого д-ра доцента при університеті Сучави Аспазії Регуш, хоч вже віддавна дуже жданий викладачами української мови, учнями, студентами, як і іншими заінтересованими спеціалістами.

Після зустрічі синів рідного села від імені організаторів запрошував нас пан професор Іван Кідешук до Чернівців, де відбулася, таки слідуєного дня, міжнародна конференція, присвячена 150-річчю Ольги Кобилянської, котру, водночас, приготувалися відсвяткувати, на 27 листопада, вдень її народження, і в Гура Гуморулуй сучавські буковинці.

(Продовження на 11 стор.)

Павло ШОВКАЛЮК

Іван АРДЕЛЯН**«Тінь густа лякається світла, наче осінь, за якою ганяється зима...»****В щілинах душі**

Тишина,
мряка
мене бунтують,
обманюють
і сміються
таємно,
в щілинах душі
й серця
будять спогади сумні...

Бушують в мені
жахливі страхи
глибоко,
безконечно,
наче буря,
й не показують
свій образ
і в їх заїканні
брудять мої думи...

Знаю їх
здригання,
мудрість небезпечну
й втіху,
коли
гримасять свої ніздрі...

Карають,
запалюють мрії,
зневажають надії
без міри,
поки не впаду
під хрест
своєї ж дороги...

* * *

Тінь густа
лякається світла,
наче осінь,
за якою ганяється зима...

Серце розношує думи

Вітер
ровіює пил,
наче серце,
що розношує думи
поміж любимими...

На берегах голосів

Вокальний звук
валиться
вітрами пісні,

що бушує
на берегах голосів...

Один обіцяє, другий розквітає

Два тюльпани
граються з моїми думами,
один обіцяє,
другий розквітає...

Загубив рису дум

Дивлючися
в очі твої,
загубив
рису дум...

У саду

Коли відпочивав
у саду,
падало листя
з вишні
на думи мої...

Розділіться, мов море

Колись вмремо,
бо доля
пахне смертю,
відколи народились.
Жорстокий наказ
мучить душу,
наче думи...

Хоч і було би грізно,
коли думаємо,
хоч були би ганьбленими,
довіряйте собі.
Розділіться,
наче море,
що деколи й заплаче,
землю розриваючи...

Не лишайте вовків
грабувати себе
перед тим,
ніж стати
в їх середовище.
Собак віддаліть,
щоб не гавкали
на ваш хрест...

Візьміть перо
й папір розірвіть,

щоб не окаменіли
ваші мрії,
щоб думи
вільно стрибали,
неначе сарни...

* * *

Любов,
наче пташка легковажна,
нині прилітає,
завтра відлітає...
Тримає тебе
в безпощадній грі,
тепер дурить,
завтра засміється...

Коли її пестиш,
є німою
й хмурною,
наче холодна зима...
Коли жорстоко
дивишся на неї,
стає живою,
слизькою,
у божевільних думках
тебе обгортає...

Любов,
наче пташка химерна...
Хотівби,
щоб була вигнана
з моєї душі,
щоб мрії мої
стали спокійними...

Деколи
думаю,
щоб ці птахи прилітали
й щоб були далі
легковажними...

Гриби родяться

Під дубом,
коли заспіваю,
гриби
родяться...

В пастці павука

Світанок
гладить свіжу росу,
пійману
в пастці павука...

Лише Місяць

Світло
має свій край, –
день для одних,
ніч для інших.
Лише Місяць
сіяє закоханим...

Пташка колишеться

Спокійно
пташка
колишеться
на гілках
у тіні
моїх мрій...

Старий хрест

Старий хрест
підперся
на плечах цвинтаря,
що пестить загублені душі...

До рівноваги

Сум
і радість
у співжитті,
разом граються,
таємно ридують
й у душі
сліди лишають...
Бушують,
наче жажливі страхіття,
глибокі,
безконечні,
наче мрії,
що не показують
свого обличчя
й тихесенько
славу збирають...
Створіння їх знаю,
здригання,
чи мудрість.
Коли одне
гримасами карає,
друге
сіда на головню,
щоб поплакати
й поборотися, –
до рівноваги...

УКРАЇНСЬКА ГРОМАДА В БУХАРЕСТІ УРОЧИСТО ВІДЗНАЧИЛА 150-РІЧЧЯ ВІД ДНЯ НАРОДЖЕННЯ ОЛЬГИ КОБИЛЯНСЬКОЇ

21 листопада 2013 року в приміщенні Бухарестської філії СУР відбулися урочисті заходи з нагоди відзначення 150-річчя від дня народження «буковинської орлиці» – письменниці Ольги Кобилянської. В заході брали участь, окрім українців Бухаресту, і гості з України, а саме з Чернівців. Йдеться про заслуженого журналіста України, директора видавничого дому «Букрек» Дарину Максимець та про голову Чернівецького обласного відділення Товариства «Україна-Румунія», заступника генерального директора Чернівецької обласної державної телерадіокомпанії, заслуженого журналіста України, драматурга – автора дводієвої драми «Царівна», написаної за мотивами однойменної повісті Ольги Кобилянської Василя Довгого, разом з якими прибув до Бухаресту і перекладач з української мови на румунську, згаданої вище драми Іван Кідещук із сучасного українського села Негостина.

У своїх вступних словах голова Бухарестської філії СУР Ярослава Колотило та Радник-посланник Посольства України в Румунії Теофіл Рендюк щиро привітали гостей і побажали їм приємного перебування у столиці Румунії.

У своїй промові Василь Довгий розповів про працю над творчістю Ольги Кобилянської: «В продовж багатьох років, працюючи над творами Кобилянської, я дав собі справу, що письменниця подається дуже однотипно у таких творах, як «Земля», «У неділю рано зілля копала», «Вовчиха». Тому, коли я прочитав повість «Царівна», побачив зовсім іншу людину. Це високо інтелектуальна, з високим світоглядом, з надзвичайним вольовим характером людина, яка, не маючи практичних можливостей сягнути вищої освіти, сама себе створила, працюючи над собою. Якраз у п'єсі «Царівна» я намагався показати, як народжується письменниця. І завдяки талановитому колективу Ботошанського театру ім. Міхая Емінеску і режисеру Аді Криуляну, якраз вдалося показати оці викристалізовані сторони характеру цієї молоді дівчини. Те, що я хотів передати впродовж багатьох років і поставити на сцені, якраз здійснив Ботошанський театр. Треба зазначити те, що Кобилянську, румунський глядач побачить і почує вперше румунською мовою. Я надзвичайно вдячний і моєму другові Івану Кідещуку, який зробив все можливе, щоб перекласти якнайкраще цей твір на румунську мову».

Дарина Максимець, презентуючи книги, які появилися у видавничому домі «Букрек», сказала: «Видання книги – це не менш драматичне дійство, тому що воно теж має в собі зав'язку, потім комбінацію, розв'язку і післямову. Так що передмовою до нашої Кобилянської була книга Ярослави Мельничук «На вечірньому окрузі», яка дослідила публіцистику і творчість останніх років Ольги Кобилянської, і цей молодий науковець довела, що Ольга Кобилянська не писала статей на підтримку радянської влади на Буковині, що це не належить її перу. Оскільки це доведено науково, то у десятитомнику, в якому буде зібрано всі твори письменниці, цих статей не буде.

патріархальному суспільстві прагнула вивищити жінку. (...) Опісля ми видали «Апостола Черні», – це останній роман Ольги Кобилянської, який за радянських часів замовчувався, не видавався зовсім, тому що це національно свідомий, національно український роман, який зараз вважається вінцем творчості О. Кобилянської. І наше досягнення це те, що ми розпочали десятитомник Ольги Кобилянської. Появився вже перший том, впорядкований Володимиром Антофійчуком та Світланою Кирилюк, яка написала і передмову до нього. Це новітній підступ до Ольги Кобилянської як постаті загальноєвропейської».

Головний редактор часопису «Український Вісник», письменник Михайло Михайлюк, презентував афішу про повідомлення румунською мовою, смерті Ольги Кобилянської, яку отримав від письменниці Ірини Левинської, і дві з рідкісних фотографій Ольги Кобилянської. Письменник заявив, що всі ці рідкісні матеріали віддасть до Літературно-меморіального музею Ольги Кобилянської.

Перекладач драми «Царівни» Іван Кідещук говорив про поезію у прозі Ольги Кобилянської, а також виступали і редактори літературного журналу українських письменників Румунії «Наш голос», професор д-р Іван Ребошапка з доповіддю: «Присатранні горіння письменницької душі у місцевості, де нічого не трапилось» та голова Християнського товариства українців Румунії ім. Тараса Шевченка письменник Михайло Трайста з доповіддю: «Ольга Кобилянська: «Робітниця свого народу», або відкритий лист до режисера Лучії Госсу-Лонджін», яка в одній зі своїх телепередач назвала Ольгу Кобилянську невідомою, темною письменницею (всі три доповіді будуть надруковані у журналі «Наш голос»).

На закінчення заходу перед присутніми виступили і зіграли низку українських пісень Наталка Колотило-Панчик на скрипці та Міхай-Дан Васілеску на гітарі і гармонійці, після чого всі учасники подалися до приміщення театру «Нот-тара», де колектив Ботошанського театру ім. Міхая Емінеску виступив з п'єсою «Царівна».

Лариса ТРАЙСТА,
студентка II-го курсу українського
відділення Бухарестського університету

СУЧАВА – СЕРЕТ – НЕГОСТИНА: ТРИ КУЛЬТУРНІ ПОДІЇ

Сучава – вшанування пам'яті буковинських українських письменників

У суботу, 16 листопада, в приміщенні Сучавської філії СУР українці Буковини вшанували пам'ять відійшовших у вічність буковинських українських письменників, митців та культурних діячів. У події взяли участь гості з України драматург Василь Довгий та проф. Чернівецького університету, композитор Андрій Плішка, українські культурні діячі Румунії Михайло Михайлюк, Павло Шовкалюк, Вікентій Миколайчук, Аспазія Регуш, Іван Кідешук, Микола Крамар, Михайло Трайста, отець Михайло Кобзюк, викладачі та студенти українського відділу Сучавського університету та інші. Богослужіння відправив отець Михайло Мадяр, який у своїй промові спогадав про нелегку місію письменників, які борються за збереження української мови та культури як на Буковині, так і в інших місцях світу, де живуть українці.

Пані професор Аспазія Регуш сказала кілька слів про покійного Корнелія Регуша, презентувала його книги, які принесла з собою: «Білий цвіт гречки», «Кінцева станція», «Місяць в ліхтарі», «Ідеальний хрест» та інші. Михайло Михайлюк спогадав добрим, тихим словом своїх душевних друзів та побратимів по перу: Юрія Лукана, Івана Негрюка, Василя Цаповця, Теофіла Ребошапку, Степана Ткачука, Василя Соколюка, Юрія Ракочу, Юрія Хом'юка, проф. Чередарика, Мирославу та Данила Шандрів, Іллю Кожокаря, Василя Кліма та багато інших.

Голова Сучавської філії СУ, Борислав Петрашук у своїй промові сказав, що такі події дуже потрібні, бо інакше ми не зможемо існувати як українці, і що його метою є відкрити в повіті Сучава український культурний центр, український лицей і боротись за отримання ідентичності Української православної церкви.

Серет – вистава п'єси «Царівна»

Теж в суботу, 16 листопада, в рамках ювілейних заходів з нагоди відзначення 150-річчя від дня народження Ольги Кобилянської на сцені Будинку культури міста Серет було показано виставу румунською мовою Ботошанського теат-

ру ім. Міхая Емінеску п'єси «Царівна» за однойменною повістю письменниці.

На виставі були присутні автор п'єси драматург Василь Довгий, перекладач тексту румунською мовою Іван Кідешук, віце-консул Генерального консульства України в Сучаві Володимир Палесіка та голова Сучавської повітової філії Союзу українців Румунії Борис Петрашук, які у своїх виступах на завершення спектаклю відзначили важливість українсько-румунського культурного співробітництва та взаємного культурного пізнання двох європейських сусідніх народів для подальшого розвитку двостороннього українсько-румунського співробітництва.

«З 1993 року Василь Довгий намагався, щоб українські режисери поставили на сцену цю п'єсу, але, на жаль, всі обіцяли, а поставити не поставив жоден з них. І ось його мрія збулася завдяки Іванові Кідешуку, який переклав її на румунську мову і директору Ботошанського театру ім. Міхая Емінеску Траяна Апетрей, який сказав, що «є щось вище понад гроші» і підписав з ним договір, – ось так ви піонери на планеті, бо через Румунію весь світ пізнає «Царівну» Ольги Кобилянської», – сказала нам Валентина Довга, дружина драматурга.

Негостина – зустріч з негостинськими письменниками

«Честь і шана синам Негостини», так називалася подія, яка відбулася в неділю, 17 листопада, в українському сучавському селі Негостина. Після панахиди, яка відбулася у місцевій церкві св. Дмитрія та покладання квітів до погруддя Т. Г. Шевченку в Негостинському будинку культури, відбулася парадна зустріч українців, з письменниками, концерт та виставка художника і поета Михайла Волощука. Виступали з промовами та читали зі своїх творів Андрій Плішка, який презентував свої книги: «Письменники Буковини» та «Пісенна Шевченкіана», Михайло Михайлюк, Михайло Гафія Трайста, Михайло Волощук, Павло Шовкалюк, Віктор Козарюк та Євсебій Фрасинюк. Подія закінчилась чудовим концертом, на якому виступали ансамбль «Негостинські голоси» і танцювальна група «Червона калина».

Михайло-Гафія ТРАЙСТА

ЩЕ ОДИН КУЛЬТУРНИЙ ЗАХІД У ТІМІСЬКОМУ ПОВІТІ

Культурний караван української пісні і танцю закінчив свої культурні заходи на 2013 рік в Тімиському повіті 23-го листопада, коли відбулася артистична програма в селі Кричово, недалеко від міста Лугожу.

допомагає і матеріально, і морально цьому колективу.

Почалась артистична програма, виступив на сцені Лугозький хор «Шовкова трава» під проводом п. виховательки Савани Албічук. Маючи гарний пісенний репертуар, хор розвеселив слухачів, зачарував публіку. Потім виступили на сцені корнуцельські «Барвінки», вокальна група разом з учителькою Михаєлою Шімоня, які проспівали ряд українських пісень. І численна група танцюристів розвеселила всіх глядачів. В гарно одягнених українських костюмах, танцюристи зачарували всіх – оплески тривали, честь і хвала корнуцелянам, і проф. Михайлу Бобику, й іншим учителям за їх труд, бо там, і в школі, і в селі, живе український дух.

Організатори заходу СУР – голова повіту Тіміш Юрій Глеба і сурівська організація українського села Кричово.

Відбулася згадана подія в будинку культури села. Теплий зал був переповнений глядачами якраз на два дні назад, коли в селі відбулося храмове свято в церкві Святого Архангела Михаїла з участю гостей, серед них чимало з родин та близьких жителів села.

Відкрив свято п. Іван Ковач – голова Лугозької організації СУР, який назвав художні колективи, які брали участь у святковій програмі.

Згадаю, що в залі були присутні й інші чільні особи: Іван Кімпан – повітовий шкільний інспектор для української меншини, Ліліяна Цімбота – технічний секретар Тімиської філії СУР, примар села Корнуцел, котрий завжди разом з колективом села, Іван Попович, людина, яка підтримує нашу культуру, часто

В продовженні святкової програми виступали учні села Шука, шкільний вокальний гурт, підготовлений вихователькою Міоарою Чінар, прозвучали гарні українські пісні, соло. Дівчата люблять співати, якщо займаються ними такі особи, котрі завжди слухають українську пісню, вирости з нею. А танцювальний гурт «Калина» з с. Шука, яким керує Мар'янна Брашовяну, представили український і марамороський танець, заслуживши гарячі оплески.

Цей колектив часто запрошують на різні події, організовані з нагоди румунських свят, конкурсів, і там вони отримують премії, дипломи...

В селі Кричові існує вокальна група молодих дівчат «Цвітна поляна», якою займається п. вихователька Елена Лугожан. А що головне, їх підтримують і співають разом дівчата румунського походження, тим більше там, де у селах живуть і змішані сім'ї. Хвала їм!

Сюрпризом була інструментальна музика, з якою виступила сім'я Михайло і Богдан Блискуни, батько і син, виконавши низку українських мелодій. Чудово бриніли інструменти: акордеон, гітара, барабан. Молодий хлопець так гарно, чудово грав на акордеоні! – живуть вони у Тімішоарі. Була приємна атмосфера, панувала веселість, радість, а оплески не вибухали.

Всі художні колективи і їх керівники були поздоровлені та нагороджені дипломами за їх працю в культурних заходах з боку представників СУР.

На завершенні програми п. І. Ковач подякував усім присутнім, побажав їм

здоров'я, добра, нагадавши колективам, що скоро-скоро наближається Фестиваль колядок у Тімішоарі. Ми розійшлися дружньо до наступної зустрічі.

Анна БЕРЕГІЙ

Дороги СИНІВ НЕГОСТИНИ...

(Закінчення. Поч. на 7 стор.)

Це мало би бути новим доказом того, що на свято синів села йдеться різними „маршрутами” (а не так, прямо — лиш до Негостини — і все... закінчилось!). Це ж — не туристична екскурсія, а приїзд до своїх рідних, та не тільки як запрошений гість, а як і учасник, активний, в їх благородних культурних заняттях. Тому-то зустріч оця й продовжилася кількома днями і розгорталась не лиш в Негостині, а і в інших буковинських місцевостях. На жаль, не вдалося поїхати до Чернівців (через відсутність паспорту), ані в Гура Гуморулуй, бо потрібно було повертатися, негайно, додому в Онешти. Передали тільки

„відкрите письмо” про неприємний випадок, який стався, ще за диктатури, Валерії, у філологічному лицейі під час літературного конкурсу для учнів „Бруньки комуністичних мрій”: з дуже критичним ставленням була прийнята комісією паралель, представлена її ученицею, в своїй літературно-дослідницькій роботі між „Йоном” Лівіу Ребряну і „Землею” Ольги Кобилянської. Хоч тематика в цих романах та ж сама і події, описані в них, відбуваються все під час Австрійсько-Угорської імперії, деякі з членів конкурсного перевіряючого колективу затверджували, що не можна, навіть в своїй уяві, творити такі порівняння, між видатним румунським прозаїком і якоюсь невідомою письменницею, та ще й українського походження. Для них не мало

жодної вартості те, що селянські конфлікти за землю знайшли, вперше, описання в Ольги Кобилянської, те, про що писав Лівіу Ребряну аж після двох десятиліть.

А я ж додав до цього „листа” вірш, присвячений письменниці, з якого посилаю зараз тільки дві строфи:

Там, де небесною блакиттю
Підперезався Воронець,
У недалекому століттію
Прийшла до наших ти серцець!
Посеред давнього Гумору,
В погрудді Ольги, без кінця,
Щодня, щоночі, в кожную пору,
Любов'ю б'ють оті серця!

Оксана Забужко стала лауреатом літературної премії Angelus

Одержуючи нагороду, Оксана Забужко подякувала Вроцлаву за почуття, що Україна відтепер уже в Європі.

Лауреатом Міжнародної літературної премії для письменників Центральної Європи "Ангелус" стала Оксана Забужко з романом "Музей покинутих секретів".

Літературна премія "Ангелус" (Literacka Nagroda Europry Srodkowej Angelus) вручається у Вроцлаві за кращі прозаїчні твори авторам із Центральної Європи, які у своїх текстах звертаються до найважливіших, найбільш актуальних тем сучасного світу, дає поштовх до міркувань і глибокого пізнання інших культур.

Переможець одержує статуетку ангела й чек на 150 тисяч злотих (49 тис. доларів або більш як 400 тис. грн).

Номінуватися на цю премію можуть книги, видані польською мовою за попередній рік.

Першим лауреатом "Ангелуса" в 2006 році став Юрій Андрухович за роман "Дванадцять обручів".

Опісля переможцями були австрійський письменник Мартін Поллак, угорці Петер Естерхазі й Д'єрдь Шпір, чеський письменник Йозеф Шкворецький, білоруська письменниця Світлана Алексієвич, відома українському читачеві раніше своєю книгою "Чорнобильська молитва", і хорватський і боснійський письменник Миленко Єргович.

Премія була заснована в 2006 році, її організатором і засновником є влада Вроцлава, Забужко - восьмий переможець "Ангелуса".

Одержуючи нагороду, Оксана Забужко подякувала Вроцлаву за почуття, що Україна відтепер уже в Європі.

"Навіть після саміту у Вільнюсі, що, я сподіваюся, буде успішним для України, я буду говорити, що наш рух у Європу почався із Вроцлава. Те, що цю книгу в Польщі почули й оцінили, важливо не тільки для мене", - зазначила Забужко.

"Музей покинутих секретів" (Muzeum porzuczonych sekretow) вийшов польською мовою торік у видавництві WAB, - перекладач Катажина Котинська.

Журі цього року очолила російська поетеса й журналіст Наталя Горбаневська.

Крім Оксани Забужко, у фінал "Ангелуса" також увійшли польські письменники Єжи Пильх, Щепан Твардох, Анджей Стасюк, Казимеж Орлош, росіянка Людмила Петрушевська й австрієць Карл Маркус Гаусс.

"Роман Оксани Забужко можна порівняти з романом іншого польського фіналіста Щепана Твардоха "Морфій". Я маю на увазі не проблематику, а загальні точки зору. Вони починають розповідь у минулому, у роки Другої світової війни й завершують сучасним життям і сучасними поглядами на націю, історію, патріотизм, а одночасно - любов, людську солідарність.

І обидві ці книги дуже дискусійні, вони потребують від нас мислити оригінально, позбутися стереотипів, навчитися дивитися на історію з позиції сьогодення. Для нас, поляків, книга Забужко цікава тим, що ми можемо бачити через всю цю книгу сучасне сприйняття України та її історії", - наголосив професор Анджей Завада, член журі премії "Ангелус".

СМАЧНОГО ВСІМ!

ЗАКУСКА УКРАЇНСЬКА

Необхідні продукти: помідори - 80 г, огірки свіжі - 40 г, гусак смажений - 340 г філе, шинка - 80 г, лимонна кислота - 0,4 г, майонез - 40 г, яблука - 40 г, капуста

білокачанна - 100 г, буряк варений - 800 г, яйце - 1 шт., зелень петрушки, сіль.

Спосіб приготування:

Очищені варений буряк, капусту, яблука нарежьте соломкою.

Капусту перетріть з сіллю, відіжміть від соку, змішайте з яблуками і буряком, заправте майонезом і розведеною у воді лимонною кислотою.

Прикрасіть салат скибочками шинки,

гусака, яйця, огірків, помідорів і зеленню.

СМАЖЕНІ ОПЕНЬКИ З КАРТОПЛЯНИМ ПЮРЕ

Інгредієнти: 700 г опеньків, 1 велика цибулина, олія для смаження, 1 кг картоплі.

50 г масла, 150 мл молока, сіль, перець.

Приготування:

Опеньки перед приготуванням добре відмочіть, кілька разів зливаючи воду, щоб добре змілися пісок, земля та інший бруд.

Відваріть гриби протягом 40-50 хв. у підсоленій воді.

Картоплю почистіть, нарежьте крупними шматками та варіть на середньому вогні у підсоленій воді протягом 20-30 хв. Тривалість залежить від самої картоплі. Злийте картоплю, помніть товкачкою, додайте масло, ще раз помніть. У самому кінці, коли в пюре не лишиться грудочок, додайте підігріте молоко і ще раз потовчіть

Цибулю нарежьте кільцями та спасеруйте на невеликому вогні протягом 5-10 хвилин.

Гриби відцідіть, додайте до цибулі і смажте 20-30 хвилин на середньому вогні.

Пюре викладіть на тарілку, зверху покладіть смажені гриби. Також дуже смачно, якщо пюре одразу перемішати з

КОЛИ Ж СВЯТКУВАТИ РІЗДВО?

(Напевно, за сімейною традицією)

Це запитання я знайшов у нашій румунській пресі цими днями. Також це запитання я знайшов і в «Almanahul Științelor Oculte» з 1929 року. У цих двох статтях – єдиний висновок: Справжня дата народження Ісуса Христа залишається таємницею...

У Біблії не йдеться про точний рік народження Спасителя. Дата Різдва, яке відзначають в усьому світі, – умовна. Щороку науковці пропонують нові версії того, якого року та котрого числа міг народитися Ісус.

Коли ж насправді народився Христос?

Євангелія від Луки повідомляє про те, що це сталося в часи римського імператора Августа та правителя Сирії Публія, котрий запровадив обов'язковий перепис населення. Ці відомості дають змогу приблизно визначити рік народження Христа.

Вперше дату народження Христа спробували визначити християни через понад сто років після подій, які відтворено в Новому Завіті 337 року.

Папа Юлій I затвердив 25 грудня як день Різдва Христового. Звідки ж дізналися про рік і дату народження Христа?

Літочислення від Різдва Христового, якими користуємось дотепер, започаткував у 525 році римський монах та папський

архіваріус Дионісій Малий. У своїх розвідках монах послуговувався Хронографічним збірником, виданим на два століття раніше – 354 року. У цьому манускрипті йшлося про те, що «Господь Ісус Христос народився у 8-ий день до січневих календ, у п'ятницю».

Проте пізніші дослідження доказали, що ця дата може бути помилковою: насправді, Христос мав народитися між 748 і 749 роками раніше, ніж вважається.

До суперечок про точний рік і дату народження Ісуса Христа немало доклалися і астрономи. Річ у тому, що в Євангелії згадано різноманітні явища на зоряному небі, що передували народженню Месії. Йшлося про Вифлеємську зорю та місячне затемнення. Небесні тіла рухаються, підкоряючись точним фізичним законам, теж, зробивши підрахунки, астроном з Австралії Дейв Ренеке заявив, що Різдво Христове повинно припадати на... 17 червня другого року до Різдва Христового. Тобто, насправді, Христос народився на два роки раніше, ніж ми вважаємо, і тепер мав би бути не 2013, а 2015 рік!

Дослідники мають узгоджену думку лише в одному: події, описані в Євангеліях, справді відбулися. Також більшість із них переконана, що на 25 грудня Різдво призначили, щоб «перемогти» традиційні римські свята Сонця Сатурналій, які відзначали цей день. Саме 25 грудня світлий час доби, що до того скорочувався, починав помітно збільшуватися після зимового сонцестояння.

В наші дні християни католицького обряду та протестанти святкують Різдво за григоріанським календарем – 25 грудня. Православні Церкви України, Росії, Білорусі, Болгарії і деяких інших країн керуються у своїх розрахунках ще за старим римським літочисленням, так

званим юліанським календарем, який має розбіжність із григоріанським на 13 днів. Така ситуація існує і нині в наших українців Румунії.

В Мараморощині, Банаті, Дельті Дунаю, в громадах Ульяма, Извореле Сучевей, у присілках Молдови Сулиці, в 6-ох селах громади Бродини Сучавського повіту святкують православні свята за Старим стилем. Тож православні святкують Різдво пізніше.

Вирізняється в цьому Вірменська Церква, котра відзначає народження Ісуса Христа 6 січня, хоч вірмени також православні.

Цікаво, що у 2100-му році православні та греко-католики будуть змушені відзначати Різдво не 7, а 8 січня, оскільки тоді розбіжність між юліанським та григоріанським літочисленням становитиме уже 14 днів.

Юрій ЧИГА

ПС. Підготував за допомогою такої літератури:

- Біблія;
- Гуцульський календар за 2013 рік, стор. 56; Видання «Верховина», Україна;
- Almanahul Științelor Oculte, 1929, стор. 22-23.

ДВЕРІ (гумореска)

Наближався Святий Вечір. Хоч цілий день було ясно – сніг блищав на сонці, аж очі боліли, але напідвечір насунули снігові хмари і оповили небо. Сонце сховалося і посипав сніжок. По теплих хатах господині готували вечерю, – що їм до того, що надворі холодний вітер і паде мокрий лапятий сніг? Вони собі вертаються-крутяться по хаті, веселенькі, як ті зозулі навесні, бо вечерю до Святого Вечора треба обов'язково готувати з гарним настроєм, інакше їжа не вдасться, а це погана прикмета.

Василина Шметелиха знала це добре, але, як вона могла бути веселою, коли її Ілько повернувся з бутина п'яний, як drankа, з порожніми бесагами і без грошей? Горе, її душі з таким «газдою», – один

пройдисвіт! А до того сьогодні мусіла позичати від старої Дрімушихи півлітра олії, а хто позичає в цей день, той весь рік жебратиме, –говорять старі люди. Але що мала робити, бідна? Мусіла готувати пісню вечерю. А Ілько собі лежить на ліжку та стогне. Коли його питає Василина, де дів гроші, то таке меле, що аж вуха в'януть.

– Пішов би хоть дров нарубати – три дні свято, а дривини ні за псом кинути!

– Га?

– Не гакай, лайдаку, бо хосна з тебе, як з пса сала!

– Забий писок, Васили', бо...

– Бо що? Посмів би ти руку підняти на мене в моїй хаті, га? Тут нічого твого не є, окрім вошей у сорочці. Як залишив хату мій Василь небіжчик, так і стоїть, треба було мені за тебе виходити заміж? Що ти

придбав коло хати, що?.. Нічого!

– Як?!.. – заревів несвоїм голосом Ілько.

– А двері?!.. Двері хто купив, га?!

– Сра...ся на твої двері!

– Що?! – закричав Ілько розлючений і підскочив до дверей. – Ти смієш сра...и на мої двері? Я тобі покажу!..

Сухлоби захрустіли-зарипіли і в хату бурхнуло завірюхою, а Ілько побіг вулицею, як навіжений з дверима на плечах.

– Бійся Бога, чоловіче! – кинулась за ним услід Василина. – Вертайся додому, повечерямо, я й горівки купила для тебе, а ти...

– Га? – зупинився Ілько.

– Горівки, кажу, купила, – повторює Василина.

– А не будеш більше сра...ти на мої двері?

– Не буду, Ільку, не буду!

– Так би ти знала, що твоя хата не варта ні гнилої цибулі без моїх дверей! – сказав задоволено Ілько і повернувся з дверима на плечах до хати.

Михайло ТРАЙСТА

◆ С Т О Р І Н К А Д Л Я Д І Т Е Й ◆

Іван ФРАНКО

РІЗДВО

Ми ялинку прикрашали,
З кухні пахли пироги.
Свічечки на гілки стали
Аж до зіроньки з фольги!

Сніг пушинками кружляє,
Біле міряє шитво.
Раз на рік таке буває:
Свято! Сніг! Зима! Різдво!

З НОВИМ РОКОМ!

З новим роком, браття милі!
В новім щасті, в новій силі
Радісно вітаю вас
І бажаю, щоб в здоров'ю,
В мирі, з братньою любов'ю,
Відтепер ішов нам час.
Щирій праці Бог допоможе!
Дай вам, Боже, все, що гоже!

ДУМАЙ, ЩО КАЖЕШ!

На галявині сидить заєць і
гострить ніж на камені. Підходить
вовк.

- Зайчику, що робиш?
- Гострю ніж на ведмедя.

Підходить лисиця:

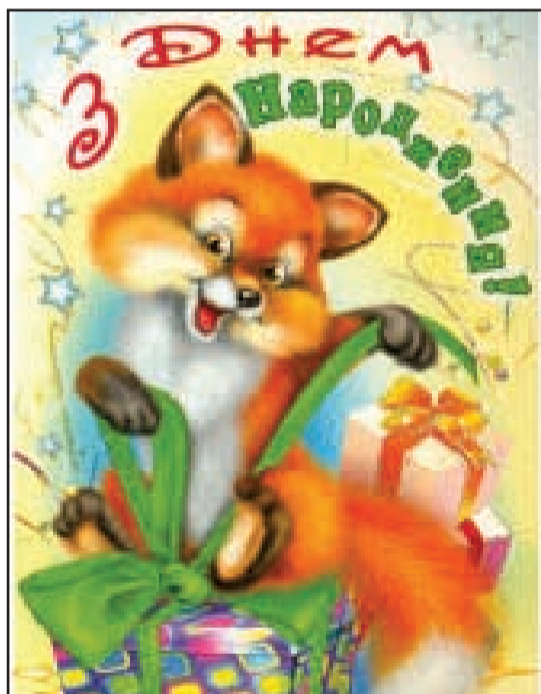
- Зайчику, що робиш?
- Гострю ніж на ведмедя.

Підходить ведмідь:

- Зайцю, що робиш?
- Гострю ніж і щоразу такі дурниці
плету, що сам собі дивуюся!..

ДЕНЬ НАРОДЖЕННЯ

Був пізній вечір, а Миколка все
сидів і читав книжку.

М. ХОРОСНИЦЬКА

СВЯТВЕЧІР

Діти з-за порога,
Діти з-за одвірка
Дивляться на небо,
Чи не сходить зірка.
Блисне перша зірка
Сяйвом променистим, –
Мати всіх запросить
До вечері сісти.
Виглянь, виглянь, зірко,
Ми тебе чекаєм
Вечеряти з нами
За старим звичаєм.

- Лягай спати, бо пізно, -
нагадала мама.
- Ні, мамо, я повинен
обов'язково прочитати книжку
сьогодні.
- Чому ти так поспішаєш?
- Тут на обкладинці написано:
"Книжка для дітей від 6 до 8
років", а мені завтра буде 9!

**Цікаво знати, що на території України є кілька місцевостей,
які носять назву відомих столиць країн Європи, і не тільки.
Так, існує Париж, Берлін, Прага, ба навіть і Африка (II)**

АФРИКА

Все і дуже цікаве, і дуже
дивне. Чи не так? Тож,
на цей раз послухайте
історію української Африки!

Розташований «маленький кон-
тинент Африка» – хутір Африка
на Україні, в Білокуракинському
районі в Луганській області. Хоч
на карті України важко його
знайти, і це завдячується тому,
що тут виникнення хутора

Африка і на сьогоднішній день
неясна. Місцеві жителі розка-
зують таку собі історію. Послу-
хайте:

«Якось власник хутора дво-
рянин Самойленко поїхав до
Воронежа на ярмарок купити
собі коня. На ярмарку коня, який
йому дуже сподобався, не вийшло
купити. Випередили інші.

Щоби не осоромитися перед
своїми односельчанами, поміщик

вирішив придбати замість коня
верблюда. Місцеві жителі поціка-
вилися, навіщо господарю знадо-
бився верблюд, адже тут, мов-
ляв, – не Африка. На це Самой-
ленко їм відрізав: «Раз є верблюд –
значить, тепер у нас буде й
Африка, а я буду паном Афри-
каном».

З того часу хутір називають
Африкою, а місцевих жителів –
африканцями.

◆ С Т О Р І Н К А Д Л Я Д І Т Е Й ◆

22 грудня - 180 років з дня народження Марка Вовчка

Марко Вовчок (справжнє ім'я: Марія Олександрівна Вілінська) — українська письменниця. Була знайома з Т. Шевченком, П. Кулішем, М. Костомаровим, І. Тургенєвим, Жулем Верном. Її твори мали антикріпацьке спрямування. Також описувала історичне минуле України.

Перші її оповідання вийшли в Петербурзі 1857 року окремою збіркою під назвою «Народні оповідання Марка Вовчка».

Марко Вовчок збагатила українську літературу жанрами соціально-проблемного оповідання («Козачка», «Одарка», «Горпина», «Ледащиця», «Два сини»), баладного оповідання («Чари», «Максим Гримач», «Данило Гурч»), соціальної повісті («Інститутка»), психологічного оповідання й повісті («Павло Чорнокрил», «Три доли»), соціальної казки («Дев'ять братів і десята сестриця Галя»), художнього нарису («Листи з Парижа»).

Історичні повісті та оповідання для дітей «Кармелюк», «Невільничка», «Маруся» ще за життя Марка Вовчка здобули широку популярність.

З творчістю Марка Вовчка зростає міжнародна цінність української літератури.

ЗВІДКИ ДО НАС ПРИЙШОВ ДІД МОРОЗ

Як символ Дід Мороз з'явився задовго до зримого образу. Більше двох тисяч років тому жителі Півночі в зимові ночі кидали за поріг своїх домівок щось смачне, щоб задобрити Мороза, щоб той не злився, не наслав холод і не заважав полюванню.

У кожній країні є свій Дід Мороз. У німців це Німад (Ніхто). Німецькі і голландські діти звалювали на нього провину, коли пустували або щось ламали. У Великобританії діти пишуть листи Отцеві Різдва. Лист треба кинути в камін, а дим з труби доставить його прямо за призначенням. Маленькі італійці чекають подарунків від місцевого Діда Мороза - Баббо Натале, а солодощі від відьмочки Бефани. У Швеції - Юль Томтен; в Узбекистані - Кор Бобо; в Угорщині - Мікулаш; у Фінляндії - Йоллунуккі; у Туреччині - Ноель Баба; у Франції - Пер Ноель; у Румунії - Мош Джеріле.

У слов'ян вважається, що Дід Мороз був одружений на Зимі, та у них народилась

донька - Весна, а Снігуронька - донька Весни. А сучасні добрі, хоч на вид і суворі, Дід Мороз та Санта Клаус, змушують нас пригадати Святого Миколая...

Миколай жив дуже давно, у III столітті, і дуже часто допомагав знедоленим. Одного разу він побачив, що бідний тато не може прогудувати своїх доньок, вимушений віддати їх до чужої домівки. Тоді Святий Миколай проявив милість і насипав до димаря золотих монет - а у пічці дівчатка сушили взуття. Коли вони прокинулись, то побачили, що їхні башмаки повні золота.

Тому вважають, що з тих пір діти спеціально в Різдвяну ніч залишають взуття поряд з піччю.

Святий Миколай завжди був заступником дітей - захищав їх, виліковував, наставляв на вірний шлях; але міг і покарати за лень і неслухняність. Тому слов'яни з давніх давен відзначають Святого Миколая, представляючи його «то в образі доброго діда, то у вигляді суворого старця». От від нього і стався слов'янський Дід Мороз, який нині мешкає у Великому Устюзі.

Вважається, що найголовніший Дід Мороз мешкає в Лапландії за Полярним колом. Рішенням ООН з 1984 року Лапландія офіційно проголошена «Землею Діда Мороза». Там розташована і резиденція Санта Клауса, де він живе цілий рік разом із помічниками-гномами. Туди пишуть листи діти з багатьох країн за адресою: Фінляндія, 96930, Полярне коло.

Ану напишіть і ви, дорогі діти, на таку адресу!

КОПАШИЛЬСЬКОМУ УКРАЇНСЬКОМУ ХОРУ «ЗЕЛЕНА ЛІЩИНА» – 60 РОКІВ

(Закінчення. Поч. в н-р 19-20/2013.)

Згодом хор «Зелена ліщина» знову об'єднався і продовжив свою діяльність. Сьогодні - це художній колектив із великим досвідом, який продовжує розпочату понад 60 років тому місію, зберігаючи і розповсюджуючи українську пісню, яка є важливою життєвою складовою кожної людини, супроводжуючи її від народження до смерті.

Всім, що було викладено вище, ми хотіли довести, що мішаний хор «Зелена ліщина» від самого свого заснування і досьогодні був, є і буде завжди не окремою, осібною одиницею, а невід'ємною частиною культурного життя української громади рідного села, повіту, краю і країни. Його члени, як і члени всіх інших згаданих колективів, віддано служили на благо української культури, їх праця завжди служитиме взірцем, а їх імена назавжди залишаться в пам'яті майбутніх поколінь.

ЮВІЛЕЙНИЙ КОНЦЕРТ Вігальні слова голови СУР Степана БУЧУТИ і диригента Івана ЛІБЕРА

У продовженні виступали такі колективи:
– Тріо «Грінь» (батько, мати і дочка) виконання інструментами і голосом.

Потім модератори представили «Зелену ліщину» із своїм виступом:

1. «Ой з-за гори кам'яної» – композитор Микола Леонтович.

2. Сюїта копашельських пісень – «Тече вода з-загорода».

3. «Ішло дівча лучками» – І. Яценка.

4. «Верховина» – Ю. Машкіна.

Слідували художні колективи: «Ронянські голоси» – мішаний хор під керівництвом Джети Петрецької, вокальний гурт «Рушанка» під керівництвом Мигаєли Микулайчук, танцюристи села Щука під керівництвом Маряни Брашовяну, вокальний гурт «Барвінок» із Корнуцела під керівництвом Цилі Шушко, мішаний хор «Червона калина» із Карансебеша під керівництвом автора цих рядків, ансамбль піснi та танців «Коломийка» із Сірету, Сучавський повіт, під керівництвом Зірки Янош. Особливою гостею був румунський хор із села Марга Караш-северінського повіту під керівництвом університетського проф. д-ра Дмитра Жомпана. Чудово декламувала свій вірш і

вірш Анни Рушть «Зелена ліщина» Анна Берей, невтомна працівниця на ниві української культури.

Концерт відбувся чудово, пісня за піснею, танець за танцем, і все текло, як річечка, поки протекло понад п'ять годин. Дуже цікаво, що і публіка мала багато терпіння, але й бажання бачити все більше і більше.

Не можна не визначити високу оцінку якості художніх колективів: Сірету, Верхньої Рівни та Рускови, Корнуцелу, села Марга, Копашилія, Карансебеша та Щуки, які довго працювали для такого визначного моменту.

В кінці концерту голова СУР Степан Бучута разом із першим своїм заступником Юрою Глебою вручили премії членам хору «Зелена ліщина» – як символ 60-річної невтомної праці колективу.

Були згадані імена Поповича Юри та Свистак Настасі, які були першими членами хору на його початку, а тепер знаходилися в залі в ролі глядачів. Була присутня учителька-пенсіонерка Василя Кимп'яну, яка співала від самого заснування хору, будучи ученицею, і тепер співає, будучи пенсіонеркою.

Були згадані члени хору, які недавно покинули хор через різні причини, а особливо з причин здоров'я: Василь Мигалейко і Марійка Пилипець. Був момент мовчання для членів хору, які померли: Михайло Микулянич, Василя Палканін, Марія Лібер, Василя Мигалейко.

Для дальшої праці осталися: Іван Лібер, диригент, Іляна Микулянич, Марія Шутак, Наталка Міщанин, Ціля Тільняк, Оля Мачан, Марія Яремчук, Василя Кимп'яну, Василя Росоха, Аня Кут, Петро Кимп'яну, Михайло Кут, Василь Яцько, Михайло Бабічин, Дмитро Попович, Михайло Пилипець, Василь Ковач.

Усім членам хору «Зелена ліщина» – велика подяка за їхній труд, за їхню відданість на користь і розвиток української культури взагалі, а зокрема, за розвиток і розповсюдження українських пісень.

Велика подяка за все, що здійснили бувші художні колективи українських танців, художні колективи українського театру, художні колективи сатири, вокальному гурту «Копашиліянка» і не востаннє дитячому хору «Бруньки», який відзначився на дитячому фестивалі ім. Тимотея Поповича.

Такими успіхами повинні гордитися не лише копашиліяни, але й майбутні покоління усього банатського українства, і не лише вони.

Іван ЛІБЕР,
диригент хору «Зелена ліщина»

95-річчя від Національного дня Румунії

1 ГРУДНЯ 1918 р.: ДЕНЬ ОБ'ЄДНАННЯ РУМУНІЇ

Цього року сповнилося 95 років від об'єднання Румунії. Як кожного року, й цього року учні с. Дарманешти Сучавського повіту відзначили цю дату. На цей раз у партнерстві з учнями школи місцевості Бурла.

Ініціаторами цієї акції були викладачі Лучіана Дімітріу (Дарманешти-Марицея) та Валентина Пентиліук (Бурла).

Всі учні та педкадри були одягнені в національних костюмах.

Про 1 грудня 1918 р. говорив директор школи Марицея професор історії Лучіан Дімітріу.

Ось і співанки, включені у програмі: «Cântă cucu-n Bucovina», «Când a fost să moară Ștefan», «Basarabie Română», «Vin la Alba Iară», «Dac-am plecat, Ardealule, din tine», «Suntem români mereu», «Deșteaptă-te, române». Учні декламували вірші.

Слідуючі педкадри приготували програму:

– Марінела-Юлія Михай, Єудженія Єнчану, Данієла Фараон, Ірина Апетрей, Валентина Чобеніцей, Петру Ілінке, Марія Верчук, Дойна Нагайчук, Данієла Барбір, Лаура Аромец, Елена Перпелюк, Овідіу Девісевич, Георге Гренюк. Додам ще: учні поклали коло монументу героїв прапорці, які виготовили власноруч.

Микола КУРИЛЮК

Культурно-просвітницький часопис Союзу українців Румунії

ВІЛЬНЕ СЛОВО

РЕДАКЦІЯ

Головний редактор – Іван КОВАЧ
Редактори – Ірина ПЕТРЕЦЬКА-КОВАЧ
Роман ПЕТРАШУК

*

Комп'ютерний набір – Ірина ПЕТРЕЦЬКА-КОВАЧ
Техноредагування – Роман ПЕТРАШУК
Друкарня «S.C. SMART ORGANIZATION S.R.L.»
Бухарест, Румунія
ISSN 1223-8988

Adresa redacției: Uniunea Ucrainenilor din România
str. Radu Popescu nr. 15, Sector I, București, ROMÂNIA
Tel. 0212220748, 0212220753

Fax 0212220737

E-mail: uur.vilneslovo@gmail.com

Наклад фінансований
Союзом українців Румунії

ЗАСТЕРЕЖЕННЯ

- За достовірність фактів, цитат, власних імен та інших відомостей відповідають автори підписаних матеріалів.
- Редакція може не поділяти точки зору авторів.
- Надіслані до редакції матеріали не рецензуються і не повертаються.
- Редакція залишає за собою право скорочувати і редагувати надіслані матеріали, не порушуючи їхнього основного змісту.
- З юридичної точки зору за зміст матеріалів відповідають їх автори.